

Veistelyä vuosien varrelta

Martti Törmä

Veistelyä vuosien varrelta

Martti Törmä

Veistelyä vuosien varrelta

© 2012 Marri Törmä

Kustantaja: BoD - Books on Demand GmbH, Helsinki, Suomi
Valmistaja: Books on Demand GmbH, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-286-536-6

Alkusanat

Meillä kotona isää kutsuttiin lapsuudessani nimellä isku. Saattoi tosin olla, että minä tuota nimitystä lähinnä käytin, mutta oli se käytössä kuitenkin. Eräänä päivänä 90-luvun alkupuolella paikallislehti Siikajokilaaksossa ilmestyi kylää polttaviin kysymyksiin humoristisesti kantaaottava kirjoitus nimimerkillä isku. Lyhyen tiedustelun jälkeen selvisi, että nimimerkin takana on juuri meidän isku. Tämä oli aikanaan ensikosketukseni isän kirjoituksiin.

Mietin joulukuussa 2011, että mitäkähän ihmettä sitä voisi keksiä lahjaksi, kun isä täyttää 70 seuraavana vuonna. Tuolloin mieleeni muistui, että äitini keräsi jo hyvin varhaisessa vaiheessa kaikki isän kirjoitukset talteen. Ihan siltä varalta, että ne voisi koota myöhemmin yhteen. Tästä käynnistyi ankara kaappien penkominen, jonka seurauksena äitini kaukonäköisesti kokoama arkisto isän kirjoituksista lähes 20 vuoden ajalta löytyi lopulta melko helposti. Tämän löydön seurauksena projekti isän kirjoitusten saattamiseksi yksiin kansiin lähti eteenpäin.

Haluan lausua erityiskiitokset Marjaana Hankoselle, joka teki projektissa suurimman työn saattaessaan kirjoitukset paperilta sähköiseen muotoon. Ilman hänen panostaan tuskin voisin kirjoittaa nyt näitä alkusanoja.

Onnittelut isälleni Martti Törmälle 70-vuotis syntymäpäivän johdosta ja hauskoja lukuhetkiä kaikille hänen kirjoitustensa parissa.

Espoossa 16.12.2012
Pekka Törmä

Ystävien juhlaa, iän merkkipaaluja

Tema Rantaselle 26.2.1998

Irmalla eloa nyt puolivuosisataa,
toivomme sen jatkuvan samaa turvallista rataa.
Taaksepäin ajateltuna nopeaa tuo elon kulku,
ehkä joskus tekisi mieli laittaa siihen sulku.
Varmaan hyvin muistat vielä,
kun aloitit koulumatkasi Raatteen tiellä.
Koulumatka oli pienelle tytölle melkoinen,
sinulle Syrjälän Helvin ja Veikon esikoinen.

Oppivelvollisuudesta kun tuli loppu,
työelämään heti kova hoppu.
Ei ollut silloin mahdollisuutta saada päivärahaa,
etkä varmaan kunnanjauholla halunnut täyttää mahaa.
Kaupasta alkoi sinun ansiotyösi sarka,
kun olit vielä tyttönen ja vähän arka.
Kauppa ei ollut mikään marketti,
eikä jalkojen ala siellä parketti.
Myyvälässä tuttu oman perukan ostajapiiri,
tuttu näky siellä lattialla juokseva hiiri.
Hyllyillä oli jokunen pussukka ja purkki,
naapurin Untokin usein tiskin taakse kurkki.
Molemmilla mielessä ”vispilänkaupan” teko,
ja koota yhteinen rakkauden keko.
Myyjättärenä meni muutama talvi ja kesä,
ja Unton kanssa kehkeytyi yhteinen pesä.
Varmaan ei ollut teillekään ruusuilla tanssi luvassa,
kun käytiin Mossella Vornassa hääkuvassa.
Siihen kauppahommat piti heittää,
ja ruveta Hyvärilän koululla keittää.

Siellä kului elostasi viitisen vuotta,
tämänkään aika ei varmasti mennyt suotta.
Hyvärilässä suotiin teille tuo perheelisä,
ja Untosta tuli Pentin isä.
Eikä Pentistäkään tullut mikään ”pummi”,
vaikka ei hänelle sattunut häävi isäkummi.
Hyvärilässä ei tarvinnut etsiä harrastuksille kaavoja,
eikä siellä päässyt tulemaan myöskään makuuhaavoja.
Pentti-poika piti äänellä puolensa,
ilmaisi siten teille huolensa.
Yhdestä huoneesta löytyi helposti yösija kymmenelle säärelle,
muutettava oli sinun kirkolle suurempien patojen äärelle.

Ruuan parissa olet suuren osan elämästäsi häärännyt,
ja monissa tilaisuuksissa emäntänä tahdin määrännyt.
Emännöinti ja tarjoilu on sinulla ollut aina luontevaa ja aitoa,
siihen olet saanut varmaan synnynnäistä taitoa.
Jos tilaisuuksissa tai juhlissa palvelusväestä näyttänyt tulevan piina,
silloin ei koskaan hukassa esiliina.
Monille seuroille ja yhdistyksille olet apua antanut,
ja syvästi niistä huolta kantanut.
Pitkä on Ponnenkin eteen tehty työsarka,
sinulla, joka olet vähän ukkoselle arka.
Sinun pitänyt paistaa, keittää, siivota ja pottuja kuoria,
tuurannut olet myös pukin muoria.
Työtä et ole koskaan kaihtanut,
etkä työpaikkaa turhanpäiten vaihtanut.
Tiedät myös miten rahasta on pitänyt joskus olla tarkka,
tarkkaan ajateltava oli minne meni mikin markka.
Toimeentulosta ei enää niin suurta huolta,
siinä suhteessa helpompi matkata satasen toista puolta.

Pysynyt olet hyvin nuorekkaana ja somana,
sekä Unton yksin omana.
Kolmisenkymmentä vuotta teillä jo yhteinen keitto,
ja yöllä peuhutettavana sama peitto.
Hyvin on pysynyt teillä koossa perhe ja avioliiton pakka,
eikä Untolle sattunut mikään ratkuttava akka.
Nykyaikana monet parit pitkiä liittoja kaihtavat,
ja kovin helposti keitinselkää vaihtavat.
Vaikka teidän perheessä joskus kiristyisikin pinna,
suunta ei ole kuitenkaan heti Honkalinna.
Sovitteluvälineenä ei ole särkynyt yhtään kuppia,
hieronut usein oman suunnistajan kipiää ruppia.
Kolmikymmenvuotishääpäivä siintää teillä lähitulevaisuuden kajossa
eikä kummankaan ole tarvinnut kertaakaan käydä suolan ajossa.
Hyvä sopu ei ole mikään kumma,
kun on kyllin suuri rakkauden summa.

Valtteri-poika tuo Penan ja Pirkon rakkauden kerä
on myös mummunkin tärkeä silmäterä.
Pojalle tärkeä myös mummun hoiva,
mummun sylissä lapselle paikka oiva.
Näin se jatkuu Irmankin suku,
sinun juhlan kunniaksi meillä tänään parempi puku.
Muistamme Sinua tänään kevätpäivän valossa,
siniristilippu liehuu Sinun kunniaksi tänään salossa.
Nyt tahdomme Sinua Irma onnitellen helliä,
toivomme terveyttä ja sopua Unton kanssa kelliä.

Martti Törmä on vuosien varrella muistellut ja ottanut kantaa humoristisella otteella ihmisiin sekä asioihin kirjoitetun sanan muodossa. Nämä kirjoitukset ovat tulleet tutuksi niin sukulaisille kuin muillekin ihmisille viimeisten 20 vuoden aikana. Tähän kirjaan on koottu väliyhteenvedo siitä, mitä on tähän asti sanottu ja kirjoitettu.

"Tuttu myös tuo urakoitsija Martti,
rakentamisessa matkassa vuosisadan vartti.
Tehnyt on jo monet tuvat,
ja piirtänyt jotkut rakennuskuvat.
Rakennuskohteet nykyisin hukassa,
miehellä vielä huumori kukassa."

Isku 16.3.1993, Siikajokilaakso

ISBN: 978-952-286-536-6

www.bod.fi

